

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๓๔/๒๕๖๔

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๒๙/๒๕๖๔

วันที่ ๒๕ เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

ระหว่าง

นายรังสรรค์ ต่อสุวรรณ ที่ ๑

ผู้ร้อง

นางยินดี ต่อสุวรรณ ที่ ๒

นายอริคม อินทุภูติ ที่ ๑

นายพิชัย เพ็งผ่อง ที่ ๒

นายจรัญ เนาวพนานนท์ ที่ ๓

(องค์คณะผู้พิพากษาในคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๗๙๓/๒๕๖๓) ผู้ถูกร้อง

เรื่อง นายรังสรรค์ ต่อสุวรรณ และนางยินดี ต่อสุวรรณ (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายรังสรรค์ ต่อสุวรรณ (ผู้ร้องที่ ๑) และนางยินดี ต่อสุวรรณ (ผู้ร้องที่ ๒) กล่าวอ้างว่าพนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด เป็นโจทก์ ยื่นฟ้องผู้ร้องที่ ๑ ต่อศาลอาญากรุงเทพใต้ ความผิดฐานก่อให้เกิดผู้อื่นกระทำความผิดด้วยการใช้ จ้าง วาน ยูง ส่งเสริมให้ผู้อื่นกระทำความผิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อน เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๑ ศาลอาญากรุงเทพใต้พิพากษาว่าผู้ร้องที่ ๑ มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๘๙ (๔)

- ๒ -

ประกอบมาตรา ๘๓ และมาตรา ๘๔ จำคุก ๒๕ ปี ผู้ร้องที่ ๑ อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษากลับให้ยกฟ้อง คดีถึงที่สุดในช่วงชั้นอุทธรณ์ ระหว่างที่ผู้ร้องที่ ๑ ถูกดำเนินคดีอาญา ผู้ร้องที่ ๑ เป็นโจทก์ยื่นฟ้องพนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด รองอัยการสูงสุด และอัยการสูงสุด เป็นจำเลย ต่อศาลอาญาในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อเจ้าพนักงานในการยุติธรรม ศาลอาญาได้สวนมูลฟ้องเห็นว่าคดีไม่มีมูล พิพากษายกฟ้อง ศาลอุทธรณ์และศาลฎีกาพิพากษายืน ต่อมาผู้ร้องทั้งสองเป็นโจทก์ยื่นฟ้องสำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานอัยการสูงสุด และสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นจำเลย ต่อศาลแพ่งเรียกค่าเสียหายทางละเมิดและขอให้พิพากษาให้จำเลยทั้งสามร่วมกันชำระเงินให้ผู้ร้องทั้งสองจำนวน ๓,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๐ ศาลแพ่งพิพากษายกฟ้อง ผู้ร้องทั้งสองอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน ผู้ร้องทั้งสองฎีกา เมื่อวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๓ ศาลฎีกามีคำพิพากษาที่ ๑๗๙๓/๒๕๖๓ พิพากษายืน ผู้ร้องทั้งสองกล่าวอ้างว่าคำพิพากษาศาลฎีกาดังกล่าวขัดต่อรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และหลักนิติธรรมในการนำกฎหมายมาใช้บังคับแก่คดี องค์กรคณะผู้พิพากษาในคำพิพากษาศาลฎีกานำเรื่องอายุความการฟ้องคดีแพ่งมาใช้บังคับแก่คดี ซึ่งคดีนี้ไม่ใช่การฟ้องคดีแพ่งทั่วไปจะใช้อายุความตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ไม่ได้ แต่เป็นการฟ้องคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญาซึ่งมีกฎหมายบัญญัติสิทธิการฟ้องคดีไว้เป็นการเฉพาะแล้วตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง การฟ้องคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญาของผู้ร้องทั้งสองจึงไม่ขาดอายุความ และเป็นสิทธิตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสี่ เนื่องจากผู้ร้องทั้งสองได้รับความเสียหายจากการถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และศาลไม่ได้พิจารณาพิพากษาคดีตามประเด็นข้อพิพาทที่ศาลกำหนดไว้ แต่หยิบยกประเด็นข้อ ๔ ซึ่งเป็นข้อสุดท้ายว่าคดีขาดอายุความหรือไม่ ขึ้นวินิจฉัยก่อนเพื่อที่จะยกฟ้องคดี โดยศาลไม่วินิจฉัยประเด็นข้ออื่นที่ศาลกำหนดไว้ หากศาลวินิจฉัยตามประเด็นข้อ ๑ ถึงข้อ ๓ ตามลำดับแล้ว คดีจะไม่ขาดอายุความฟ้องคดี นอกจากนี้ การที่ศาลไม่วินิจฉัยในประเด็นว่าค่าเสียหายให้แก่ผู้ร้องทั้งสองมีเพียงใด เป็นการปฏิเสธการพิจารณาพิพากษาคดีในการเยียวยาความเสียหายให้แก่ประชาชนที่ถูกละเมิดในทางอาญาจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เป็นการปิดกั้นไม่ให้ผู้ร้องทั้งสองเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทางศาลตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๗๙๓/๒๕๖๓ จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

ผู้ร้องทั้งสองยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่อง เนื่องจากคดีดังกล่าวศาลฎีกามีคำพิพากษาถึงที่สุด เป็นเรื่องที่ศาลอื่นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๔) ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่อาจพิจารณาเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยได้

ผู้ร้องทั้งสองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญขอให้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ว่าคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๗๙๓/๒๕๖๓ ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และหลักนิติธรรมตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒ มาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๑๘๘ และมาตรา ๑๙๔ มีผลทำให้คำพิพากษาศาลฎีกาดังกล่าวใช้อ้างเป็นบรรทัดฐานในการตัดสินคดีอื่นได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕ และเป็นคำพิพากษาศาลฎีกาที่ขัดต่อแนวนโยบายแห่งรัฐตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ และละเมิดต่อสิทธิและเสรีภาพของผู้ร้องทั้งสองตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๗ มาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๑ (๓)

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องทั้งสองต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ตราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่

- ๔ -

วันที่ได้รับแจ้งความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้อง ต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง” วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลเห็นว่าคำร้องตามวรรคหนึ่ง ไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลจะไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้ และถ้าศาลเห็นว่า เป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา” และมาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจรัฐ และต้องมีใช่เป็นกรณี อย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ... (๔) เรื่องที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลอื่น หรือ เรื่องที่ศาลอื่นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้ว ...”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องทั้งสอง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่าคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๗๙๓/๒๕๖๓ ชัดหรือแย้งต่อ รัฐธรรมนูญ กฎหมาย และหลักนิติธรรมตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒ มาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๑๘๘ และมาตรา ๑๙๔ มีผลทำให้คำพิพากษาศาลฎีกาดังกล่าวใช้อ้างเป็นบรรทัดฐานในการตัดสินคดีอื่นได้ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕ และเป็นคำพิพากษาศาลฎีกาที่ขัดต่อแนวนโยบายแห่งรัฐตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ และละเมิดต่อสิทธิและเสรีภาพของผู้ร้องทั้งสองตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๗ มาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๑ (๓) ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ แม้ผู้ร้องทั้งสองยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน แจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่อง อันทำให้ผู้ร้องทั้งสองมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ก็ตาม แต่เมื่อข้อเท็จจริงตามคำร้องปรากฏว่าเป็นกรณีที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญตรวจสอบความชอบด้วย รัฐธรรมนูญของการพิจารณาพิพากษาของศาลฎีกาซึ่งศาลฎีกามีคำพิพากษาอันถึงที่สุด เป็นกรณีที่ศาลอื่น มีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของ ศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๔) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญ สั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ดังนั้น ผู้ร้องทั้งสองไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

- ๕ -

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย เมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

- ๖ -

(คำสั่งที่ ๓๔/๒๕๖๔)

(นายทวีเกียรติ มินะกนิษฐ)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)

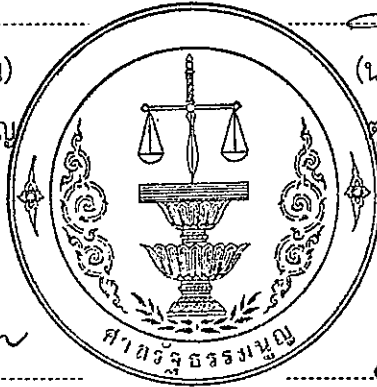
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายปัญญา อุดชาชน)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนฤตล เทพพิทักษ์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ